

Wilgotne lasy równikowe i lasy strefy umiarkowanej

Autor: Adam Namielski

Klimat strefy wilgotnych lasów równikowych

Wilgotne lasy równikowe rozciągają się po obu stronach równika, głównie w strefie klimatów równikowych.

Największe obszary lasów równikowych znajdują się na Nizinie Amazonki w Ameryce Południowej, Kotlinie Konga w Afryce i na wyspach Archipelagu Malajskiego, które są częścią Azji.

Klimat tych terenów leżących blisko równika charakteryzuje się **wysoką temperaturą powietrza i obfitymi opadami deszczu przez cały rok**. Powietrze jest bardzo wilgotne, bo z powierzchni roślin, zbiorników wodnych i terenów podmokłych intensywnie paruje woda.

Para wodna unosi się, ochładza i skrapla. W taki sposób powstają chmury, z których codziennie po południu padają ulewne deszcze - nazywane **deszczami zenitalnymi**. Duża ilość opadów oraz wysoka temperatura utrzymują się przez cały rok i dlatego **w tej strefie nie występują pory roku**.

Fauna i flora lasów równikowych

Sprzyjające warunki klimatyczne sprawiają, że roślinność bujnie się rozwija. Tworzy wiecznie zielone lasy liściaste nazywane wilgotnymi lasami równikowymi.

Rośliny w tych lasach tworzą kilka warstw. Warstwa o wysokości 30 – 40 m jest tak gęsta, że poniżej panuje półmrok. Rośliny z niższych warstw muszą „walczyć” o dostęp do światła.

Najliczniejszą grupą zwierząt w wilgotnych lasach równikowych są owady. Wiele zwierząt spędza życie w koronach drzew. W dolnych partiach lasu można spotkać duże ssaki, np. tapiry i jaguary.

Warstwy lasu równikowego

W wilgotnym lesie, np. w puszczy amazońskiej występują **4 warstwy roślinności**.

Żyje w nim **ogromna liczba gatunków zwierząt**. Trudno nawet określić, ile dokładnie, ale są to **głównie bezkręgowce**.

Szacuje się, rośnie w nim **2/3 wszystkich gatunków roślin na Ziemi**.

Warstwa krzewów i runa

Panuje tu półmrok, rosną drzewa i cieniophilne rośliny, np. helikonia.

Wśród zwierząt występują jaguary, tapiry i motyle Morpho.

Motyl Morpho

Helikonia

Tapir

Warstwa drzew o wysokości 5 – 20 m

Między pniami i gałęziami wyższych drzew
rośnie dużo kakaowców.

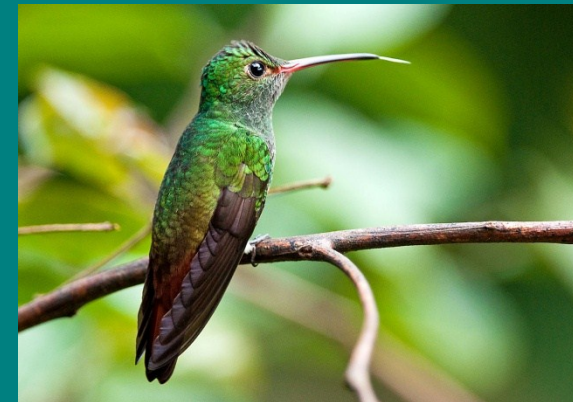
Występują tu także zwierzęta, np. tukany
i kolibry.

Kakaowiec

Tukan

Kolibier

Warstwa drzew o wysokości 30 – 40 m

Korony drzew tworzą zwartą warstwę, przez którą przenika niewiele światła.

Na pniach i gałęziach rosną mniejsze rośliny, np. storczyki.

Ze zwierząt występują czepiaki – z rodziny czepiakowatych.

Czepiak

Storczyk

Warstwa pojedynczych drzew o wysokości 50 – 70 m

Jest to **najwyższa warstwa lasu równikowego**.
Korony drzew w niej występujące **nie tworzą
zwartej warstwy**. Wśród roślin występują
np. drzewa kapokowe, a wśród zwierząt wyjce.

Drzewa kapokowe

Wyjce

Życie mieszkańców strefy wilgotnych lasów równikowych

Rdzennymi mieszkańcami wilgotnych lasów równikowych są **Indianie** (Nizina Amazonki) i **Pigmeje** (Dolina Konga). Wykorzystują oni las jako miejsce polowań i źródło jedzenia. Zbierają owoce, miód itd.

Indianie

Pigmeje

Uprawa roślin

Część Indian uprawia rośliny na małych **poletkach**. Wypalając mały fragment lasu, przygotowują miejsce pod uprawę. Popiół w ten sposób powstały użyźnia glebę. **Uprawiają głównie maniok**, który jest najliczniejszym pożywieniem mieszkańców tej strefy.

Budownictwo

Domy Indian mają chronić przed deszczem i okresowym zalewaniem. Dostosowali je oni do gorącego i wilgotnego klimatu. Są **budowane z drewna**, aby uniknąć zalania i zabezpieczyć przed jadowitymi zwierzętami. **Najczęściej nie mają okien**, dzięki czemu w mieszkaniu jest cień, **lub całych ścian**, dzięki czemu są przewiewne. Dachy pokrywa się palmowymi liśćmi.

Wielu mieszkańców porzuca tradycyjny styl życia. Podróżują do pobliskich miast, gdzie handlują różnymi produktami. **Część z nich przenosi się do miast na stałe.**

Klimat strefy lasów liściastych i mieszanych

Strefa lasów liściastych i mieszanych rozciąga się głównie w Ameryce północnej, Europie i Azji.

Rosną one w strefie klimatów umiarkowanych. Występują w niej cztery pory roku: wiosna, lato, jesień i zima.

Klimat tej strefy zmienia się zależnie od odległości od mórz i oceanów. Na obszarach leżących blisko wybrzeży **lata są niezbyt ciepłe, zimy niezbyt mroźne**, a dość obfite opady występują cały rok. W miarę oddalania się od wybrzeży w głąb lądów zimy są coraz chłodniejsze, a lata – coraz cieplejsze.

Świat organizmów lasów liściastych i mieszanych

Tam, **gdzie klimat jest łagodniejszy i bardziej wilgotny, występują lasy liściaste**. Im dalej od mórz i oceanów, tym więcej pojawia się drzew iglastych, a wtedy lasy liściaste przekształcają się w lasy mieszane, czyli iglasto – liściaste, które przeważają także w Polsce.

Podobnie jak w lasach równikowych, w lasach liściastych i mieszanych jest kilka warstw roślinności. Żyje tam wiele gatunków zwierząt, np. dzięcioły, dziki, sarny.

Życie ludności lasów liściastych i mieszanych

Ludność tej strefy mieszka przeważnie w domach murowanych, najczęściej wielopiętrowych. Ogrzewane są zimą, a klimatyzowane latem. Większość osób żyje w miastach i pracuje w różnych usługach lub fabrykach, a niektórzy na wsi, gdzie pracują w gospodarstwach rolnych.

Warstwy lasu strefy umiarkowanej

Las tętni życiem. Występuje w nim ogromna liczba gatunków zwierząt, jednak nie jest ich tak dużo jak w wilgotnym lesie równikowym.

Warstwa ściółki

Znajduje się bezpośrednio w glebie.
**Ściółkę tworzą szczątki roślin
i zwierząt.** Można tam spotkać myszy
leśne.

Warstwa runa leśnego

Znajduje się przy ziemi. **Tworzą ją niskie rośliny** takie jak **borowiki i grzyby**. Rosną też **borówki**. Występują zwierzęta, np. dziki i sarny.

Warstwa podszytu do około 4 – 5 m

Rosną tu **liczne krzewy**, np. kruszyna i małe drzewa.

Warstwa koron drzew o wysokości do 40 m

Rozłożyste korony zatrzymują większość światła słonecznego. W tej warstwie często latają dzięcioły. Na poniższym zdjęciu widać dzięcioła dużego.

Dziękuję za obejrzenie
prezentacji! 😊

